

Asia: VN/14961/2024

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (KAISU3)

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Avovastaus

-

Liikenne

Avovastaus

Saamelaiskäräjät näkee ilmastosuunnitelman tärkeänä. Oikeudenmukainen siirtymä kohti hiilineutraaliutta tulee kuitenkin tapahtua niin, että ilmastotoimet eivät heikennä saamelaisten elinkeinoja ja kulttuuria. Siirtymässä on huolehdittava kompensoimalla alueellisia eroja ja tarpeita, jottei peruspalveluiden käyttö koituisi liian kalliiksi. Saamelaisten kotiseutualueella julkiset palvelut ovat pitkien yhteyksien päässä, ja siirtymistä kohti hiilineutraaliutta tulee tukea pienimuotoisen joukkoliikenteen järjestämisellä.

Maatalous

Avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys

Avovastaus

-

Työkoneet

Avovastaus

Poronhoidon työkalustoa tulisi kehittää päästöttömäksi kohdentamalla resursseja erityisesti sähkökelkkojen laitekehitykseen. Lisäksi päästöystävällisempien nelitahtikelkkojen hankintaan tulisi

ohjata tukea. Polttoaineveron poistaminen työkoneista on erittäin tärkeää ja mahdollistaa saamelaiskulttuurin harjoittamisen ja elinkeinon kannattavuuden myös tulevaisuudessa.

Jätehuolto

Avovastaus

-

F-kaasut

Avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt

Avovastaus

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

Avovastaus

-

Kulutuksen hiilijalanjälki

Avovastaus

-

Julkiset hankinnat

Avovastaus

-

Muut poikkisektorit

Avovastaus

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Avovastaus

Saamelaisten perinteiset elinkeinot ja kulttuuri ovat sosiaalisen oikeudenmukaisuuden keskiössä. Ilmastomuutoksen sopeutumiseen ei ole toistaiseksi kohdistettu selkeitä toimenpiteitä kuten ilmastorahastoja tai sopeutumistoimisuunnitelmia, joiden avulla saamelaiskulttuuri voisi sopeutua ilmastomuutokseen taloudellisesti ja kulttuurillisesti. Keskipitkän ilmastosuunnitelman kautta

tulisikin rakentaa poliittisia toimia, joilla voitaisiin helpottaa saamelaisten perinteisten elinkeinojen harjoittamista ja säilymistä. Poronhoidon merkitys on keskeistä saamelaiskulttuurin säilymiselle. Saamelaisten perinteistä poronhoitoa tukemaan tulee osoittaa pikaisia toimenpiteitä, jotta ilmastonmuutoksen myötä viimeisten vuosien aikana elinkeinollisesti erittäin haastaviksi muuttuneisiin talviolosuhteisiin on mahdollista sopeutua tulevaisuudessa.

Muita huomioita

Avovastaus

Ruokaturva on tärkeää saamelaisille ja sen takaamiseksi tulisi osoittaa konkreettisia tukitoimia. Lähiruoka ja omavaraisuus tukevat myös ilmastoystävällisyyttä pienen päästöjäljen ansiosta.

Niska Leena
Saamelaiskäräjät